

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 188. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091239440/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

sig selv). Denne tilstand af splittelse skal dernæst ligeledes ophæves, og ånden skal ved sig selv vende tilbage til enhed.)

- 35 *geistreich*. Åndrig, – *symbolsk Værdsighed* ... : Emanuel Hirsch oplyser, at i de symbolske skrifter læres om Adams fuldkomne retfærdighedsstand før syndefaldet hedder det i det dogmatiske sprog bl.a. om denne, at den beklæder Adam, er hans klædning o.l.
- 36 *Noget der egentlig ikke er til* ... : jf. 14: det gælder, at det Umiddelbare også er hævet, at »det jo netop er ophævet i samme Øieblik man nævner det«. – Hegel: *Werke*, III, s. 78. »Das reine Seyn und das reine Nichts ist also dasselbe« (Den rene varen og det rene intet er altså det samme). – *Andens den i Logiken*: »den er »den logiske Hastens«, der i sin iver efter at få det umiddelbare ophævet altid kommer for sent, fordi det umiddelbare altid allerede er ophævet.
- 37 *Uskyldighed er Usidenhed*: Som det er fremgået, er S.K.'s uenig med Hegel i, at uskyldigheden bliver ophævet af sig selv, med logisk nødvendighed. Derimod er han enig med H. i at bestemme uskyldighed som uvaklenshed (om godt og ondt), jf. *Werke*, XI, s. 269: »Der Zustand der Unschuld ist, wo für den Menschen nichts Gutes und nichts Böses ist, es ist der Zustand des Thiers, der Bewusstlosigkeit, wo der Mensch nicht vom Guten und auch nicht vom Bösen weiss, wo das, was er will, nicht bestimmt ist als das eine oder andere: denn wenn er nicht vom Bösen weiss, weiss er auch nicht vom Guten« (Uskyldens tilstand er dér, hvor der for mennesket ikke er noget godt eller noget ondt, det er dyrets, bevidstløshedens, tilstand, hvor mennesket ikke ved noget om det gode og heller ikke noget om det onde, hvor det, som han vil, ikke er bestemt som det ene eller andet: thi hvis han ikke ved noget om det onde, ved han heller ikke noget om det gode.) Selv om S.K. mener, at uskyldigheden kun kan forlades ved et spring, opererer han samtidig, som det vil fremgå, med en forestilling om, at ånden i mennesket driver det frem mod bevidsthed. Og her er han enig med H., jf. H.'s citat ovenfor om åndens væsen i forbindelse med syndefaldet. Tilsvarende kritiserer H., som S.K., forestillingerne om tilstanden før syndefaldet som en tilstand af fuldkommenhed: »Was die letzte Bestimmung ist, wird hier als primitiver Zustand vorgestellt, – die Harmonie des Menschen mit dem Guten. Das ist das Mangelhafte in dieser bildlichen Vorstellung, dass diese Einheit als unmittelbar seyender Zustand dargestellt wird« (*Illoke*, XII, s. 74. Det, der er den sidste bestemmelse, bliver her fremstillet som primitiv tilstand, – menneskets harmoni med det gode. Det er det ufælekomne i denne billedlige fremstilling, at denne enhed bliver fremstillet som umiddelbart værende tilstand) – *maar man udegyfte* ... : Selv om uvidenheden *udegyfte* (dvs. for en vidende betragtning) kun kan bestemmes el. defineres i forhold til sin logiske modsætning, viden, så ligger der ifølge S.K. ikke i dette, at uvidenheden automatisk el. af sig selv el. med logisk nødvendighed må blive til viden – *og enhver Mand* ... : Rom 3,19. – *foat i Elendighed* ... : jf. Sl. 51,7.